

YDÖ411

Dini Rehberlik ve Danışmanlık

Dinî Rehberlik ve Danışmanlığın Din Eğitimi ile İlişkisi

Bu derste dinî rehberlik ve danışmanlık, *bireyselleştirilmiş din eğitimi* bağlamında ele alınacaktır. Bu çerçevede, Din Eğitimi ile içerik, amaç ve yaklaşım açısından benzerlik ve farklılıklarına değinilecektir.

GİRİŞ

“Dinî rehberliği en geniş çerçevesiyle, bireyin din alanında doğruya ulaşmasını amaçlayan tüm yardım süreçleri olarak tanımlamanın mümkün olduğu düşünölmektedir. Bu anlamda dinî rehberliğin daha çok dinî danışmanlık sürecini çağrıştırdığı söylenebilir. Dinî rehberliğin din eğitimiyle dinî danışmanlık arasında bir yerde durduğunu da ifade etmek mümkündür.” (Ege, 2015:17).

- Dinî danışmanlığın özel bir kavram olarak daha çok din psikolojisi alanına yakın olduğu kabul edilirse, dinî rehberliğin de dinî danışmanlık yönü ihmal edilmeden, din eğitimi çerçevesinde gerçekleştirilen *dinî bireysel eğitim* kapsamında ele alınabileceği kanaati oluşmuştur. Buna göre örneğin, din konulu sorunların çözümünde dinî danışmanlığı bir din hizmeti olarak görmek ancak bu din hizmetinin karşılanmasında gerekli olan dinî bilgiyi elde etmede ve sunmada bireyselleştirilmiş din eğitimi işe koşmak gibi bir anlayış geliştirilebilir. Bu anlamda din eğitiminin ve dinî danışmanlığın nihai hedeflerinin aynı olduğu söylenebilir. “Her ikisi de Allah ve birey/danışan birey arasında daha samimi bir ilişkiyi sağlama konusunda yoğun bir kolaylaştırma işlevi görmektedir.” (Belcher, 2004:104). Her ikisi de bireyin dinî ihtiyaçlarını karşılamak konusunda kendi alanlarında bilgi üretme ve yayma çalışmaları yapmaktadırlar.” (Ege, 2015:17).

İçerik yönünden karşılaştırma

- Dinî rehberlik ve danışmanlık ile din eğitimi içerik olarak dinin iman, ibadet, ahlak gibi çeşitli temel alanlarını kapsamaları bakımından benzerdirler.
- Söz konusu içeriğin muhatap kitlenin ilgi ve ihtiyaçları, hazır bulunuşluğu, gelişim özellikleri ve bireysel ihtiyaçları gibi eğitimsel yönlerle uygun hale getirilmesi bakımından ayrışırlar.

Amaç yönünden karşılaştırma

- Dinî rehberlik ve danışmanlık ile din eğitimi amaç olarak bireyin davranışlarında istendik yönde değişimler oluşturmayı hedeflemesi bakımından benzerdirler.
- Söz konusu amacın din eğitiminde daha genel ve programlanabilir ve özellikle örgün eğitim açısından düşünüldüğünde zorunlu olarak gerçekleştirilmesi, dinî rehberlik ve danışmanlıkta ise daha çok muhatabın ihtiyacına göre ve gönüllülükle ortaya çıkması bakımından ayrışırlar.

Yaklaşım yönünden karşılaştırma

- Dinî rehberlik ve danışmanlık ile din eğitimi yaklaşım olarak söz konusu dinin insan anlayışı ve dünya görüşünü yansıtması bakımından benzerdirler.
- Din eğitiminde özellikle örgün eğitim açısından düşünüldüğünde belli seviyelerde belli yaklaşımlar uygulanmak zorunluluğuna karşın, dinî rehberlik ve danışmanlıkta daha çok yetişkin öğrenmesini çağrıştıran, bireyden hareketle, bireye özel, dolayısıyla bireyselleştirilmiş yaklaşımların söz konusu olması bakımından ayrışırlar.

KAYNAKLAR

- Altaş, Nurullah, “Din Hizmetleri ve Dini Danışmanlık İlişkisi,” *Dini Danışmanlık ve Din Hizmetleri*, ed. Nurullah Altaş, Mustafa Köylü (Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, 2012), ss.12-35.
- Altaş, Nurullah, “Dini Danışmanlığın Teorik Temelleri,” *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 41 (2000), ss.327-350.
- Belcher, John R., “Religious Education and Pastoral Counseling: The Classical Pentecostal Experience,” *Pastoral Psychology* 53/2 (2004), ss.97-106.
- Bilgin, Beyza, *Eğitim Bilimi ve Din Eğitimi*, (Ankara: Yeni Çizgi, 1995).
- Cebeci, Suat, *Dini Danışma ve Rehberlik* (Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2012).
- Doğan, Recai ve Ege, Remziye (Ed), *Din Eğitimi El Kitabı*, (Ankara: Grafiker Yayınları, 2015)
- Ege, Remziye, *Dinî Rehberlik*, (İstanbul: Şule Yayınları:2015)
- Ok, Üzeyir, “Dinî Danışmanlık: Tanımı ve Tarihi,” *Dini Danışmanlık ve Din Hizmetleri*, ed. Nurullah Altaş, Mustafa Köylü (Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, 2012).
- Tosun, Cemal, *Din Eğitimi Bilimine Giriş*, (Ankara: Pegem A Yayıncılık, 2002).